

laatste patroon". Hoe het kwam, dat het mijn laatste was, is „another story", maar ik behoef U niet te verzekeren, dat men zijn toppunt van spanning bereikt heeft, wanneer men met de zekerheid, dat er zich een nieuwe soort voor het vizier zal opdoen, met één patroon op zak, de wildernis intrekt. Zooiets zal voor vele jaren een Afrikaansche Boerenzoon ondervonden hebben, die van zijn vader de boodschap mee kreeg: „jij skiet daar die leuw", en die ook met maar één patroon van huis ging, zooals het verhaal luidt.

Ik had daags tevoren bij een prauwvaart over het meer reeds het jachtobject waargenomen, het was de keer, waarbij ik mijn rooden Manillareiger miste, zooals ik dat in mijn vorig verhaal beschreef. Nu was de Geest van het Meer mij zeker beter gezind, want ik kreeg den buit, al kostte het moeite. De jonge kerels uit Mefa waren weer mijn roeiers, ze brachten mij met een snelheid, die het water voor de boeg deed opbruisen, naar de plaats, waar we den vogel hadden waargenomen. We waren, zonder hem te zien, zelfs te dicht genaderd, want eensklaps vloog hij met snellen, vreemd-aandoenden vleugelslag weg.

„Doedoek koembali" ¹⁾, roepen de jongens, die zonder mijn bevel alweer verder pagaaien, eerst snel, en dan langzamer, langzamer. Nog veertig, nog dertig meter veraf. Ik schiet, en weg vliegt de vogel. De kerels hebben een kreet van teleurstelling geslaakt, maar die gaat over in een wilden juichkreet, want de vogel is onder het wegvliegen gedaald. Als razenden slaan ze de riemen in het water, ikzelf pagaai mee. De vogel is gedoken, maar komt boven. Alleen zijn hals verschijnt echter, en dan weet ik ineens, dat dit alleen een slangenhalsvogel kan zijn. *Plotus novae-hollandiae* geeft de woonplaats van de soort aan. Het is een zeer vreemd dier: zijn zwarte pels is zoo zacht als die van een fuut, de lange zwanenhals met aalscholverkop en sneb beantwoorden aan onzen wensch van wat „zeldzaam" en „tropisch" moet heeten.

En zoo werd met zekerheid uitgemaakt, dat ook buiten Nieuw-Guinee deze Australische Slangenhalvogel in onzen Archipel voorkomt.

Ik zei, dat trekwaarnemingen interessant zijn. Niet ieder zal er zulke avonturen bij beleven, als toen ik mijn waarnemingen op Boeroe verrichtte. Die waarnemingen . . . och, ze mogen nauwelijks den naam hebben, het is nog pas het eerste pionierswerk geweest. Nog steeds worden er in den Archipel nieuwe soorten en ondersoorten van vogels gevonden, en zolang dat niet ophoudt, is het nog geen tijd, om aan een studie der verplaatsing van bepaalde diervormen over het gebied te gaan denken. Men kan dan eerst scherp gaan onderscheiden, wat de echte strandvogels zijn, als men met zekerheid weet, hoe de vormen van het omliggend gebied er uitzien.

Toch zou het ook nu reeds zeer de moeite loonen, in Indië regelmatige waarnemingen te doen betreffende vogels, waarvan men zeker weet, dat het trekvogels zijn. Men zou de data van hun eerste verschijnen kunnen noteeren, en als dat op verschillende plaatsen gedaan wordt, is daaruit alvast de trekbaan af te leiden. Dat er verschillende trekwegen moeten zijn, dat weet men nu al. Dat Boeroe daarbij een belangrijke rol speelt, is thans ook al wel zeker, maar langs welken weg de trekkers getrokken zijn, blijft nog, en vermoedelijk voor langen tijd, in het duister.

L. J. TOXOPEUS.

¹⁾ „Hij zit weer" (Mal.).

Spechtentrek. De maand September heeft zich gekenmerkt door een sterken spechtentrek. Deze begon den 3den dezer en is thans zoo goed als geëindigd. Nooit tevoren is hier een verschijnen in zulke groote massa's waargenomen. Overal, in de dennenbosschen, zoowel als in de tuinen van de dorpen, werd het schelle nut, nut, of het felle gehamer gehoord, in den herfst, wanneer het stil is in het bosch, zulk een scherp contrast vormende met het fijne geluid van het goudhaantje. Even zag ik een vogel op den grond, waar hij iets met zijn snavel scheen te bewerken, een minuut slechts, daarna verdween hij snel tusschen het geboomte. Onder de ex. die ik van *Dendrocopus major* zag, bevonden zich zoowel oude als jonge vogels.

Dienzelfden morgen streek op den top van een den een vogel neer. Door mijn kijker zag ik, dat 't een kruisbek (♀) was.

Nes (Ameland), 26 Sept. '29.

D. WOLTMAN.